

24

การศึกษากระบวนการบริหารงานประชาสัมพันธ์
ของสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัด

นายสมมาต คำวังนัง

วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต

ภาควิชาบริหารการศึกษา

บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

พ.ศ. 2538

ISBN 974 - 632 - 553 - 1

ลิขสิทธิ์ของบัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

I1688481A

A STUDY OF THE PROCESS OF PUBLIC RELATIONS ADMINISTRATION
IN THE OFFICE OF PROVINCIAL PRIMARY EDUCATION.

Mr. Sommart Kamvatchanang

A Thesis Submitted in Partial Fulfillment of the Requirements

for the Degree of Master of Education

Department of Educational Administration

Graduate School

Chulalongkorn University

1995

ISBN 974 - 632 - 553 - 1

กิตติกรรมประกาศ

วิทยานิพนธ์ฉบับนี้ สำเร็จได้ด้วยความอนุเคราะห์อย่างยิ่งจากรองศาสตราจารย์นพพงษ์ บุญจิตราคุลย์ อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ ซึ่งได้กรุณาให้คำปรึกษา แนะนำ และข้อคิดเห็นต่าง ๆ ในการวิจัย รวมทั้งตรวจแก้ไขข้อบกพร่องมาโดยตลอด ผู้วิจัยขอกราบขอบพระคุณเป็นอย่างสูงไว้ ณ ที่นี้

ผู้วิจัยขอกราบขอบพระคุณคณาจารย์ในภาควิชาบริหารการศึกษาทุกท่าน ที่ได้อบรมสั่งสอน ให้ความรู้ความเข้าใจในวิชาการต่าง ๆ ตลอด 2 ปีที่ได้ศึกษาอยู่ในภาควิชาบริหารการศึกษา โดยเฉพาะอย่างยิ่งผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สนานจิตร สุคนทรทรัพย์ ที่ได้ให้คำแนะนำและให้กำลังใจ ในการทำวิจัยมาโดยตลอด

ขอขอบพระคุณผู้ทรงคุณวุฒิทุกท่าน ที่กรุณาตรวจแก้ไขและแนะนำในการสร้างเครื่องมือ ที่ใช้ในการวิจัย และขอขอบพระคุณผู้อำนวยการการประถมศึกษาจังหวัด หัวหน้าฝ่ายบริหารงาน ทั่วไป และหัวหน้างานประชาสัมพันธ์ ซึ่งเป็นประชากรในการวิจัย ที่กรุณาให้ความร่วมมือในการ เก็บรวบรวมข้อมูล

ขอขอบพระคุณอาจารย์วนิดา ทวีวรรณ ที่ได้คำแนะนำและช่วยเหลือมาโดยตลอด และขอขอบคุณบัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ที่ได้ให้ทุนอุดหนุนสำหรับการวิจัยครั้งนี้

ท้ายสุด ขอมอบความสำเร็จในการศึกษาให้แก่พ่อ แม่ และพี่น้องในครอบครัวทุกคน

สมมาต คำวังนัง

พิมพ์ต้นฉบับบทคัดย่อวิทยานิพนธ์ภายในกรอบสี่เหลี่ยมนี้เพียงแผ่นเดียว

นายสมมาต คำวังนัง : การศึกษากระบวนการบริหารงานประชาสัมพันธ์ของสำนักงาน
การประถมศึกษาจังหวัด (A STUDY OF THE PROCESS OF PUBLIC RELATIONS
ADMINISTRATION IN THE OFFICE OF PROVINCAL PRIMARY EDUCATION) :
อ.ที่ปรึกษา : รศ.นพพงษ์ บุญจิตราคุลย์, 232 หน้า. ISBN 974-632-553-1

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษากระบวนการและปัญหาการบริหารงานประชาสัมพันธ์
ของสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัด ประชากร และกลุ่มตัวอย่างในการวิจัยที่ตอบแบบสอบถาม
ได้แก่ ผู้อำนวยการการประถมศึกษาจังหวัด 76 คน หัวหน้าฝ่ายบริหารงานทั่วไป 76 คน และ
หัวหน้างานประชาสัมพันธ์ 75 คน แบบสอบถามแบ่งออกเป็น 7 ประเด็นตามขั้นตอน กระบวน
การบริหารงานประชาสัมพันธ์ ได้แก่ 1) การวางแผนงาน 2) การจัดโครงสร้างองค์กร
3) การจัดคนเข้าทำงาน 4) การสั่งงาน 5) การควบคุมงาน 6) การประสานงาน 7) การ
ประเมินผล

ผลการวิจัยพบว่า ผู้บริหารมีกระบวนการบริหารงานประชาสัมพันธ์ทั้ง 7 ด้าน โดยมี
ส่วนที่ควรปรับปรุงแก้ไขคือ การให้ความรู้ความเข้าใจบุคลากรในการวางแผนงาน การจัดระบบ
บุคลากรในงานประชาสัมพันธ์ การช่วยจัดหางบประมาณที่ใช้ในการดำเนินงาน การกำหนด
มาตรฐานงานประชาสัมพันธ์ให้ชัดเจน และกำหนดวิธีการและเกณฑ์ในการประเมินผลงาน

ภาควิชา.....บริหารการศึกษา.....

สาขาวิชา.....บริหารการศึกษา.....

ปีการศึกษา.....2538.....

ลายมือชื่อนิสิต.....

ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษา.....

ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษาพร้อม.....

C642041 : MAJOR EDUCATIONAL ADMINISTRATION
KEY WORD: : PROCESS ADMINISTRATION/ PUBLIC RELATIONS/ OFFICE OF PROVINCIAL
PRIMARY EDUCATION

SOMMART KAMVATCHANANG :: A STUDY OF THE PROCESS OF PUBLIC RELATIONS
ADMINISTRATION IN THE OFFICE OF PROVINCIAL PRIMARY EDUCATION.
THESIS ADVISOR : ASSO.PROF.NOPPPONGS BUNYAJITRADULA, 232 pp.
ISBN 974-632-553-1

The purpose of this study was to explore the current situation and problems in the process of public relations administration in the office of provincial primary education. The study population and sample consisted of 76 directors of the office of provincial primary education, 76 chiefs of general administration section, and 75 heads of public relations group. The questionnaire form used in this study was divided according to the 7 aspects of the process of public relations administration, namely; 1) planning, 2) organizing, 3) staffing, 4) directing, 5) controlling, 6) coordinating and 7) evaluating.

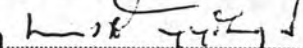
The results of the study indicated that the administrators had been performed all 7 aspects of the process of public relations administration. While the aspects of that needed to be improved included the following; giving knowledge of planning to public relations personnel, organizing public relations personnel system, helping to allocate budgets, setting job standard and selecting criterion and procedure to evaluate job performance.

ภาควิชา.....บริหารการศึกษา.....

สาขาวิชา.....บริหารการศึกษา.....

ปีการศึกษา.....2538.....

ลายมือชื่อนิติ.....

ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษา.....

ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษาร่วม.....

สารบัญ

หน้า

บทคัดย่อภาษาไทย.....	ง
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ.....	จ
กิตติกรรมประกาศ.....	ฉ
สารบัญตาราง.....	ณ
สารบัญแผนภูมิ.....	ญ
บทที่	
1 บทนำ	
ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา.....	1
วัตถุประสงค์ของการวิจัย.....	5
ขอบเขตของการวิจัย.....	5
ค่านิยมศัพท์ในการวิจัย.....	6
ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ.....	7
วิธีดำเนินการวิจัย.....	8
การนำเสนอผลการวิจัย.....	9
2 วรรณคดี และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	
แนวคิดเกี่ยวกับการประชาสัมพันธ์.....	10
ความหมายของการประชาสัมพันธ์.....	10
ความสำคัญของการประชาสัมพันธ์.....	13
ปรัชญาของการประชาสัมพันธ์.....	15
วัตถุประสงค์ของการประชาสัมพันธ์.....	16
หลักการประชาสัมพันธ์.....	20
การดำเนินงานประชาสัมพันธ์ของสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัด.....	21
การบริหารงานประชาสัมพันธ์.....	26
การวางแผนงานประชาสัมพันธ์.....	28

สารบัญ (ต่อ)

	หน้า
การจัดโครงสร้างองค์กรในงานประชาสัมพันธ์.....	38
การจัดคนเข้าทำงานในงานประชาสัมพันธ์.....	49
การสั่งงานในงานประชาสัมพันธ์.....	58
การควบคุมในงานประชาสัมพันธ์.....	62
การประสานงานในงานประชาสัมพันธ์.....	70
การประเมินผลงานในงานประชาสัมพันธ์.....	79
งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	84
3 วิธีดำเนินการวิจัย	
วัตถุประสงค์ของการวิจัย.....	89
ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง.....	89
เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย.....	89
การเก็บรวบรวมข้อมูล.....	90
การวิเคราะห์ข้อมูล.....	91
สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล.....	91
4 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล.....	92
5 สรุปผลการวิจัย อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ	
สรุปผลการวิจัย.....	164
อภิปรายผล.....	177
ข้อเสนอแนะ.....	193
รายการอ้างอิง.....	195
ภาคผนวก.....	201
ประวัติผู้เขียน.....	232

สารบัญตาราง

ตารางที่		หน้า
1	แสดงจำนวนและคำร้อยละการรับแบบสอบถามคืน.....	91
2	แสดงจำนวนและคำร้อยละเกี่ยวกับสัถยานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม.....	93
3	แสดงจำนวนและคำร้อยละด้านการวางแผนงานประชาสัมพันธ์.....	96
4	แสดงจำนวนและคำร้อยละด้านการจัดโครงสร้างองค์กรในงานประชาสัมพันธ์..	103
5	แสดงจำนวนและคำร้อยละด้านการจัดคนเข้าทำงานในงานประชาสัมพันธ์.....	109
6	แสดงจำนวนและคำร้อยละด้านการสั่งงานในงานประชาสัมพันธ์.....	114
7	แสดงจำนวนและคำร้อยละด้านการควบคุมในงานประชาสัมพันธ์.....	119
8	แสดงจำนวนและคำร้อยละด้านการประสานงานในงานประชาสัมพันธ์.....	125
9	แสดงจำนวนและคำร้อยละด้านการประเมินผลงานในงานประชาสัมพันธ์.....	131
10	แสดงจำนวนและคำร้อยละปัญหาด้านการวางแผนงานประชาสัมพันธ์.....	136
11	แสดงจำนวนและคำร้อยละปัญหาด้านการจัดโครงสร้างองค์กรในงานประชาสัมพันธ์	141
12	แสดงจำนวนและคำร้อยละปัญหาด้านการจัดคนเข้าทำงานในงานประชาสัมพันธ์..	145
13	แสดงจำนวนและคำร้อยละปัญหาด้านการสั่งงานในงานประชาสัมพันธ์.....	149
14	แสดงจำนวนและคำร้อยละปัญหาด้านการควบคุมในงานประชาสัมพันธ์.....	152
15	แสดงจำนวนและคำร้อยละปัญหาด้านการประสานงานในงานประชาสัมพันธ์.....	155
16	แสดงจำนวนและคำร้อยละปัญหาด้านการประเมินผลงานในงานประชาสัมพันธ์..	158

สารบัญแผนภูมิ

แผนภูมิที่

หน้า

1	โครงสร้างการปฏิบัติงานของคณะกรรมการประชาสัมพันธ์ของสำนักงาน คณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติและหน่วยงานในสังกัด.....	24
2	โครงสร้างการปฏิบัติงานของคณะกรรมการประชาสัมพันธ์ของสำนักงาน การประถมศึกษาจังหวัด และหน่วยงานในสังกัด.....	25
3	โครงสร้างองค์กรตามหน้าที่.....	41
4	โครงสร้างองค์กรตามลักษณะโครงการ.....	42
5	โครงสร้างองค์กรตามลักษณะแบบผสมผสาน.....	42